

передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що два
крім неділь і руских свят
о 5½ год пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунжини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженя. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

Африканська війна.

(X) Вже від 28 місяців видає Англія щоденно понад 4 мільони корон, щоби osiąгнути до сьмішности посунений успіх, відтягнути пересічно около 50 Бурів денно з боєвища чи то наслідком віднесених ран, чи то полонем. Кожда нація і кожда держава супроти так нечувано коштовної війни радо прийняла би посередництво иньшої держави до заключеня мира, позаяк воєнний успіх вельми є незначний, і ані війску ані державі не приносить чести і хісна. Однак Англія, як звіщають з Лондону, мала відклонити посередництво, яке виийшло з Гаґи. Она дальше хоче видавати річно півтора мільярда корон, щоби ще більше винищити південну Африку, хоч в самім Лондоні щорічно умирає з голоду по кількасот осіб, а в британській Індії загніжджений тиф десяткує тамошнє населенє. Англійське правительство домагає ся разом з дневникарством дальшої війни, поки Бури після поданих Чемберленом умовій не проголосять себе «побідженою» нацією. Се змаганє стало вже в Лондоні idee fixe, а нація, що так легко перенесла пораженє під Маюбою, уперла ся тепер завзято при тім, щоби або «згнуги або зломити» і ухвалює що-раз нові видатки.

Кажемо тут «нація», позаяк звичайно в парламентарних ухвалях привикли ми бачити вираз волі народу. Тут одним се є лише условно вірно. Передовсім кругло третина льондонського парламенту заявила ся проти дальшої війни, як і проти політики Чемберлена супроти Бурів, так що якби дійсно воля трех головних націй європейської Великої Британії найшла вираз в парламенті, то вже третина населеня була би за миром. Однак взаємини між волею а потребами народу а бажаннями парламенту не є все такі, щоби можна ухвали парламенту уважати все схожими з волею народу. Се особливо відноситься до Англії, де правительство наслідком добре обчисленої виборчої геометрії і виборчих практик має таку більшість парламентарну, серед якої находять ся елементи, що вельми є інтересовані в доставах для війська і морських транспортах. Що такі елементи не будуть за миром, се річ тим лекше зрозуміла, що в Англії нема загального обовязку служби військової, а небезпечности війни поносять зтяжкці.

Дехто додумує ся, що голяндське правительство виступило з посередництвом без порозуміння з британським правительством і що та нота мала на цілі, вислідити, о скілько Бури були би склонними до примиреня. Однак пробуваючі в Європі члени правительства Бурів обстають при своїх давних домаганях давньої незалежности і загальної амнестії і відклоняють всяке посередництво на иньшій основі і тому очевидно англійському правительству нічого би не оставало, як відклонити посередництво.

Наколи би сі вісти були правдиві, то з того можна би догадувати ся, що воєнне положенє Бурів не є зовсім таке неко-

рисне, як би виходило се з англійських справоздань. Сі справозданя нераз показали ся неправдивими. Іменно факт, що Буллер над Тугелею перечислив ся що-до відпорности Бурів, що лорд Робертс так само помилив ся, заповівши на конєць 1900. р. упадок сили Бурів, а лорд Кічнер, котрий сподівав ся зменшити своє військо вже в 1901. р., вказує на те, що горда промова Чемберлена про побитих Бурів є самообманом, великою помилкою, а може навіть парламентарною штукою, щоби зробити парламент склоннішим до ухваленя дальших фондів на війну.

Бритийська воєнна управа сама не є добре поінформована про силу Бурів і вже три роки дурить себе маловаженем протівника, отже тим трудніше зза редакційного стола дійти до відповідної оцінки воєнного положеня в Африці. Можна лише з порівнянн англійських і бурських справоздань висновувати посередні виснесєнє, а з такого порівнянн можна допевнити ся, що Англичанє ще дуже далеко від давно заповідженого покореня Бурів і ще мусіли би піти мільони фунтів штерлінґів і многі тисячі англійських воєнків пало би жертвою, поки Англія дійшла би до тої цілі.

Д О П И С Ь.

З Відня.

(Надзвичайні загальні збори «Січи»

Нині с. є 4. лютого відбули ся надзвичайні загальні збори товариства «Січ» в салі Regensburger Restaurant I, Sonnenfelsgasse 2. Збори випали під кожним зглядом величаво. Явило ся около 300 люда. Крім цілої тутешної української молодіжи явило ся також багато запрошених гостей з поміж иньших народностей (між ними прибули і три пані). Збори тривали три години від 3—6 пополудни. Настрій через цілий час нарад був так поважний і святоточний, що дійсно треба було дивувати ся, як може тільки людя зрозуміти в так високій степені вагу і повагу хвилі. Сей настрій є доказом, що енерґія-вашої молодіжи зовсім не увала — нї вона дійшла еще висної точки, що молодіж не уважає сецесії а львівського університету якоюсь жертвою, бо приготована доперва на жертви в будуччині.

Збори отворив голова «Січи» тов. Мельнь промовою, в котрій зазначив, що в виду того, що віденська поліція, що правда, з причини кацапів, допустила ся такого нехтованя конститційних законів, яким було розбите наших довірочних зборів, українська молодіж приневолена обговорити тую справу, якою мала заняти ся тоді (себ то справою університету), під покровом «Січи». Отжеж на виїшних сходах буде розбирати ся тільки тую одну справу.

Опісля референт тов. Косевич виголосив довшу промову, в котрій зазначив наше становище до української суспільности і тих кругів, з котрими нам приходить входити в стичність. Дальше говорив про спосіб, в який маємо тепер вести борбу і поставив ряд резолюцій. На тілї тої бесіди розвинула ся широка дискусія, котра закінчила ся ухваленем ось тих резолюцій:

Українська академічна молодіж, зібрана на

надзвичайних загальних зборах тов. «Січи» дня 4. лютого 1902. р.:

1) підносить з натиском, що події, які приневолити її в обороні потоптаної чести українського народа покинути львівський університет і продовжати свої студії на віденському університеті, уважає актом панованя насилі і безправства, проти якого як досі, так і на дальше боронити ся не перестанє;

2) заявляє, що уважаючи справу основаня самостійного українського університету у Львові своїм найперним постулятом, жадає тимчасово безпровокочного і повного переведеня рівноправности української мови, креовани паралельних з польськими катедр з українською викладовою мовою на львівськїм університеті, яке одніоке може уможливити її поворот до краю;

3) звиває загал товаришів Українців на всіх австрійських університетах до як найпергічтійшого дальшого веденя акції в тім напрямі;

4) висказує своє невдоволенє послам за їхню нерішучу акцію в справі ослованя українського університету і управильненя відносно на львівському університеті і звиває їх до як найнергічтійшої акції в університетській справі;

5) висказує свою погорду кацапам за їх провокаційне і наскрізь шкчемне поведєнє;

6) висказує найглубшу погорду тим бувшим товаришам, котрі не винисали ся з львівського університету і заявляє, що зриває з ними всякі зносини, а їх признаванє ся до української нації буде уважати за узурпацію.

Германізація на Буковині.

Недавно тому — як подає черновецька «Буковина» — громадска рада руского села Іванковець ухвалила заведєнє німецької викладової мови в своїй школі, де є лише один-одинокий Німчик і кількоро жидинят. Так само вчинила громадска рада у Вашківцях над Черемошем, а в чьото рускім місточку Кіцмані хотять також дотенерішню руску викладову мову замінити на німецьку.

Очевидно, що не обійшло ся тут без агітації. Она виходить головно від жидів, яким німецький язык дуже на руку. А правительственні круги на Буковині підспирають єї змаганя, бо се веде до германізації Буковини, хотьби коштом зжидоватіня. Але як можливі такі ухвали руских громадских рад — спиває всякий — щоби коштом культурного розвою Русинів, власними руками викидали рідну мову зі школи?

На жаль і встид, наші Русини дійсно одінокі нині в Європі, що ще в стані в такий спосіб зганьбити ся перед цілим сьвітом. А причини сему ось які. Германізація Буковини дійшла до того, що нині без німецької мови не бути нікому навіть возьним чи слугою при яким небудь уряді, а не то урядником. Без знаня німецької мови не приймуть нині дитину до ніякої середної чи фахової школи на Буковині. За те без рускої мови станеш навіть сьвященником в чьото рускім селі. Чи ж диво, що наш простолудин бачить все добро єдино в німецькій мові, а без неї не видить ніякої користі з науки, зі школи? Нема ніякого дива, що мужик-аналфабет не знає, що школа народна є на те, аби навчити дитину рбауму, та що дійсне образованє духових єї сил можливе тільки в рідній мові. Він бачить тільки матеріальну користь, яку

має кожний, що яко-такі вміє по німецьки, і тому вірять підшептам тих, що вмовляють в него, що лише в німецькій школі може його дитина навчитися німецької мови. Темний батько вірить в те, бо сам не був у школі, і не знає, кільки часу і труду треба на те, щоби руска дитина в німецькій мові не то образувала ся, як слід, а яко-такі лїзла вперед, він не знає, кільки соток руских дїтїй паде в такїй нерівній конкуренції з німецькими дїтьми під тяжким обухом ворожих учителїв-чужинцїв, що не розуміють і не пошанують рускої дитини. Непросвічений батько-мужик вірить і тому підшептові хитрого агїтатора, що як школа в селї буде німецька, то до неї не муть силувати його дитини, але що посылати-ме до неї лиш той, хто хоче.

Отсей послїдний аргумент принав мабуть радним-анальфабетам особливо до вподоби, таж недавній ще час, коли в Кїцманї і в Вашкївцях була німецька школа, бо в нїї були майже лишє німецькі дїти, а з руских хїба ті, що добровільно вписали ся. Тодї не було кар, а сего темним батькам тїльки й треба. Отже німецька школа не тїльки знесе примус шкільний, але й зробить тих, що до неї ходити муть, панамї. Тому й жадають рускі мужики з Вашкївцїв і Кїцманї німецької школи, а шляхтичі з Іванкївцїв ще й тому, бо Німчик, що рад би мати там для одної своєї дитини (се факт!) четирокласову німецьку школу, вмовив в них ще й те, що з німецької школи їх дїти вийдуть скорше на Волохів.

Ось вясненє постидного факту, що Русини жадають німецьких шкїл.

З бюджетової комісії державної ради.

Вчера раджено в дальшїм ходї над етатом середних шкїл. Промовляли пп. *Пернерторфєр, Гофман, Велєгоф і Ковлоаский*, який в своїй бесїдї обговорював широкі недостаточнї оїку правительства над середними школами в Галичинї. При тїм зажадав бесїдник уможливленїя реалїстам учащати на університети, помноженїя стипендїй для учительських кандидатїв, витикає хїби в науцї новочасних язикїв, пригадує постулат галицького сейму, щоби привернути іспитованє з релїгїї при матурї і вкінци промовляє за удержавленєм тїшиньської гїмназїї вже в слїдуючїм роцї.

Пос. *Робїч* промовляє за істнованєм словенської гїмназїї в Цилєї; пос. *Штрайнєндєр*

жадає усунєня греки з гїмназїї, а ватомїсть заведеня новочасних язикїв і гїмнастики; пос. *Кайєр* виступає взагалї проти всїх ненїмецьких гїмназїї, які в найлїпшїм разї треба перенести з німецьких мїст, щоби не розбуджували спорїв і борб мїж населєнєм; пос. *Курц* протестує против перенесєня чєскої гїмназїї з Опавї до иншого мїста, а так само пос. *Герольд* виказує, що коли би мав наступити такїй роздїл, кїлькїх німецьких гїмназїї треба би перенести з чєских та инших славянських мїст.

Мїністер просвїти др. Гартель ствердив, що мїмо неприхильних условїн, розвїй австрїйського шкїльництва виказує знатний поєступ. Бєсїдник заявляє ся за задержанєм науки грецького язика та взагалї за гуманїстичними студїями. Що-до заведеня одностайности середних шкїл, держава мусїла заняти обсервацїйне становище супротив приватних проб.

Що-до вїйскових пїльг для абсолвєнтїв середних шкїл, мїністер виказує сереконанє, що они є причиною переповненя середних шкїл, та що тї пїльги належить признати також иншим заведеням шкїльним. В сїм напрямї ведуть ся переговори з мїністерством вїйни.

В справї жїночїх гїмназїї мїністер заховує прихильне становище але їх удержавленє не уважає усправедливлєним. Відтак говорив про полїпшеня платїи учителїв, доконанї в послїднїм часї та про стараня задля заобїженя недостатковї учительських сил.

Що дотичить науки жидївської релїгїї в Галичинї мїністерство випрацьовує одностайний плян.

Закаленя на плян науки руского язика в Галичинї в середних школах є звїснї мїністрови і в сїї справї поручєно галицькїй шкїльнїй радї, щоби науковї пляни переглянула і предлєжила мїністрови просвїти. Що дотичить заведеня руских рївнорядних клас в другїй державнїй гїмназїї в Чернївцях і румунських паралєлок в Сучавї ведуть ся переговори.

Відтак мїністер перейшов до квестїї спїрних середних шкїл, однак дав лишє виминаючу в вїдповїдь в справї словенської гїмназїї, а удержавленє польської тїшиньської гїмназїї відложив до часу, коли она скомплетує ся, запевнюєчи їй субвенцїю в тїї самїй висотї, що приватнїй, німецькїй гїмназїї з Фридку.

По мїністрі промовляли пп. *Форшт, Пергєльт Рїцї і Крамарж*. Слїдуючє засїданє нинї о год. 10. рано.

Просимо відновити передлату, бо на кредит не будемо посылати часопись.

Н О В І Н К И.

— **Календар.** В пятницю: гр.-кат. Григория Богослова; рим.-кат. Ромуальда. — В суботу: гр.-кат. Ксенофонта; рим.-кат. Йоана з Мальти.

— **Загальні збори львівської філії «Просвїти»** відбудуть ся дня 14. лютого о 11. год. рано в лїокали товариства руских ремїсникїв «Зоря» ул. Краківска ч. 17 у Львовї.—Просить ся о численну участь так місцевих як замїсцевих члєнїв!

Заходом Товариства ім. Івана Котляревського відбудуть ся *вечерницї з танцями* дня 8. с. м. (в суботу) в комнатах «Рускої Бєсїди» у Львовї. Вступ від особи І. К. Початок о 9. год. вечером. Стрїй вїзитовий. — *Комїтет.*

— **Товариство «Родина» в Коломїї** устроює *вечер з танцями*, який відбудє ся в четвєр дня 13. лютого с. р. в сали «Народного Дому», при ул. Костюшки II поверх. Початок о 8. год. вечером. Стрїй вчєрковий. Вступ від особи І. К. За вїдїл «Родини»: *Г. Глинський, В. І. Масляк, З. Кирилович, М. Рибачек.*

— **Сецєсия Русинїв з рогатиньської ради повітової.** Перед кїлькома днями відбуло ся засїданє рогатиньської ради повітової, на котрїм бїльшїсть жидївсько-польска до того стєпеня спровокувала Русинїв своїми ухвалами, що они солїдарно (всї дванацять з сїльської курїї) опустили сали і не взяли участи в дальших нарадах.

— **Свїтла Дирекция почт і телеграфїв у Львовї** зволить знова зарядити так, аби «Руслан» правильно висиланий також правильно доходив до наших передплатникїв, бо майже що дня з рїжних сторїн одержуємо реклямацїї. Подїбна наша прозьба перед кїлькома мїсяцями не остала без успїху, то й тепєр надїємо ся успїшного полагадженя справи.

— **Князь Отто Вїндїштрєц** з жєною приїхав до Трїєсту в середї вечером, почїм обоє всїли на пароход «Габсбург», що відпливає до Александрїї.

— **В справї катєхитїв всїх шкїл ВПрєосв. Митрополит Шєнцїцкїй** видав зарядженя, що в будучности будуть могли старати ся о посади лишє сї кандидати, які одержать дозвїл від Консистерїї. Аби одержати такїй дозвїл, кандидат буде мусїв піддати ся рїжним іспитам. Се зарядженє приняло також дїєцєзїї перемїска і станїславїска.

— **Вибори до мїської ради львівської** розписано нинї на день 27. лютого с. р. Вибори відбудуть ся в 6 салих магістрату.

— **Спїями пташка.** Скарбовї власти у Львовї впали на слїд великих обманств на шкоду дер-

О. Я. Кониський.

Тревоги автора і видавника.

(З нагури).

Кривунда се тямив добре; одначє звервовання і острах брали гору над доводами розуму і логїки людської: він був такїй збєнтєжений, що не покладав ся вже нї сам на себе, нї на логїку, нї на науку мови і вранцї ходив до трох учителїв з гїмназїї, до двох профєсорїв університету і до одного приватного знаменитого фїльольога розпитувати їх: як розумїти наказ 18. мая, щоб в українських книжках не було «отступленїй отъ общєпрїнятаго рускаго правописанїя»? І нїхто з тих знавцїв не спроможен був дати йому певної вїдповїдї так само, як нїхто на землї не спроможеть ся дати вїдповїди на питання, що саме тепєр дїєть ся на «тїм свїтї» з душами присєнопамятних авторїв «отступленїй»: Толстаго, Потапова, Шувалова і Юзефовича?

Кривунда питав ся нарештї у тих певних знавцїв: чи можна без «отступленїй отъ общєпрїнятаго рускаго правописанїя» писати по українськи, по польськи, по ні-

мецьки і т. ин.? Знавцї дивовижно блимами повїками, нїби питали ся: чи при собі Кривунда, що роспитує про те, що відому усякому юнкєру і в одно говорили, що жадним способом сього не можна зробити і сам премудрий Соломон не напише «безъ отступленїй» і не зумїє до української мови «безъ отступленїй» приложити правопись чужої мови.

Заспокований Кривунда кїлька день не думав про можливість конфісковання книжки, сложенеї хо рою фантазїєю корєктора: аж ось знов приїшов до його Спорш і знов скоїв ту саму тревогу.

— Нєма бїлета, говорив він: рїч певна, що вже й не буде. Ех! накоїли ми самї собі лиха і чого би нам було не тримати ся того... «общєпрїнятаго»...

Кривунда трохи розсердив ся і мовив:

— Кїлька разїв казав я тобї і тепєр кажу: усї тямущї людє, усї знавцї в одно кажутъ, що без «отступленїй» не можна і «Отче наш» надрукувати, а ти, все таки, своє верзєш і себє і мене бєвтежиш. Ну, як ти «общєпрїнятамъ» напишєш її? Напиши?!

— Написать не можна; треба було спитати цензора.

— І цензор не напише і нїхто в свїтї не напише.

— А вже-ж треба було спитати; тодї-б ми були безпечнї; а то тепєр скажє «отступленїя» і годї. Он-же в Одєсї надрукували були «уїздъ» а цензор єдино за се і спинив був книжку; треба, кажє: «уїздъ». Мусїла вкінцї книжки надрукувати, що «уїздъ» — помилка. Ось і книжка та, подивись.

Кривунда глянув і твар йому подовшала. Подумавши він сказав:

— Ну, коли що то й ми так зробимо.

— Тодї вийдє друга така книжка з самих «помилк...» славна буде книжка! Коштїв забєрє ще дрїбкї а виску — пятак!... славний заробїток будє! і хто купувати-ме таку чудєрнацьку книжку?

І ги! та ка книжка за один мїсяць будє розкуплена! Се був би курїоз на цїлий свїт... Ха, ха, ха!...

— Ти рєчєш, а мнї не до жартїв! кошти, праця, час та ще може на сьому й не окошить ся.

— А щож ще?

— Самого потягнуть в суд на пропїятїє.

— Се вже вигадка твоєї хорої фантазїї, остраху; судови тут нєма жадного дїла.

— Так гїрше ще; адмінїстративним «порядкомъ» тебе фїть! да «въ мїста не столь отдалєнных»; зруїнують чисто!

— Ну таї буйна-ж у тебе фан-

тазия! така буйна, що аж хора справдї, хоч до психїатра їди.

— Се не фантазия, а гїрка да темна дїйснїсть; хїба ти забув, що ми «въ положєнїи усилєнной охраны»?

— Го, го! куди стрїгнув! аж в «охрану»; правду сказано: у страха очї великї. «Охрана» в справах полїтичних, в справах «опасности для государственного спокойствїя и порядка», а він — фю-фю!...

Кривунда свиснув.

— Лїпше-б ти не свистав, а згадав, що й горїлка і лїхтарї і драбини на дахи не полїтика, а протє — захотїли і з них зробили полїтику і завєли під «охрану».

— Гм! хто завїв?

— Градоправитєлї.

— А сенат ім що?

— Що? За горїлку втер носа, а за лїхтарї да за драбини й замовк. Ну та нехай! З лїхтарїв та з драбин і таранами в олійницї не вибєш нї полїтики, нї «опасности для государственного порядка и спокойствїя», а книжка инча рїч; придави її ногтем, так тодї «полїтика» з неї і бризнє, начє на веснї сїк з берези.

Кривунда зарєготав.

(Дальше будє).

жавного скарбу, яких допустила ся рафінерія спиритусу фірми Якова Шпрехера і С-ки у Львові. Фірма вислала недавно кілька вагонів неоподаткованого спиритусу, а про се хтось анонімово довів до міністерства скарбу. З Відня приїхала сейчас комісія, опечатала фабричні книги і зарядила слідство. Вчора однак замінено, що книги пропали. — На обезпечені податку горівчаного вільного складу фірма Шпрехерів зложила навциї 800.000 К.

— **Замах в Букачівцях.** Недавно ми подали вістку, що підчас забави в домі антикаря в Букачівцях вибухнули під вікном штучні огні. Тепер показує ся, що се були не штучні огні, але якась злобна рука вкинула через вікно пачку пороху з запаленим льонтом. На щастє набій не влетів до салі, де гості забавляли ся, але розбив ся об вікно і тут експлодував з незвичайною силою, як на стрільничий порох, бо вирвав рами вікна. З гостей ніхто не потерпів нещастя. Досі не викрито злочинця чи збиточника, але — як догадують ся — мусів се зробити хтось з невдоволених, що его не запрошено на забаву.

— **Білярдовий матш** розіграв ся між білярдистами членами «Рускої Бесіди» нині, в четвер, о 8. год. вечером в льокалі «Бесіди».

— **Розрухи польської молодіжї** в російських гімназіях. За приміром польських дїтїй у Вжесї та по інших школах в Познаньщині, гімназіяльна молодіж в Королівстві Польськїм зауростувала проти викладу науки релігїї в російській мові. Здає ся, що до сего розрухи не мало причинила ся відозва варшавських студентів, про яку ми недавно згадували. Опис розрухів подають польські часописи ось як: «В четвер в 4-класовій прогімназїї в Замостю кляса III і IV зажадали від катехита викладу релігїї по польськи. Наука релігїї від тоді не відбуває ся». — «В суботу рано межі 8. а 9. год. мала відбути ся в VII класї мужескої гімназїї в Сїдлцях лекція релігїї в російській мові. Сема кляса містить ся на I поверсі. Ученики всіх кляс почали зберати ся на горі. Інспектор станув на сходах і не пускав на гору та поводив ся визиваючо. Ученики повалили его і зїбрали ся на горі. Зажадано викладу релігїї по польськи. Вибито шиби в гімназїї. Подерто на кусники російські катехизми і підручники до викладу релігїї. Від директора зажадано викладу релігїї в польській мові, покликуючи ся на загальний припис для всіх гімназїй в Королівстві. По відмові директора, ученики знова почали дерти московські катехизми і кидати книжками в директора. Коли спокій наово привернено, наука відбувала ся дальше, з виїмком VII класи, де вибито всі шиби. В місті настало незвичайне обуренє. Жандармерія і поліція змобілізовані, а власти віднесли ся до куратора округу і до міністерства. Про подібні розрухи доносять також з Вильни і з Білої підїської, де ученики бойкотують російські лекції релігїї.

— **Секція артистично-викладова** Інституту «Руский Народний Дім в Коломиї» складає щирю подяку Паням: Марї Весоловській, Оленї Величківній, Ользї Глушкевичівній, Марї і Стефанї Кульчицким, Печерській і Панам: Євгенови Гудайлови, Онуфреви Гуйванови, Каролеви Кучуракови, Олександрови Маланчукови, Стефанови Михайлюкови і Ярославови Петракови, що своїм трудом причинили ся до виставлення штук: «Москаль Чарівник», «Тато на заручинах», «Сурдут на вандрівцї» та деклямації: «Ти мені признав ся», на народнім вечерку, устроєнім тою секцією дня 1. лютого 1902. За секцію: *В. І. Мясляк*.

— **Закон про маргарину** війшов вже в жите. Приписи що щї-до виробу маргарини, які появили ся на днях, мають на метї забезпечити публіку перед продажию маргарини замість масла. Щєля сїх приписів маргарина, чи яко смалець чи товщ, буде появляти ся в торговлі в опакованю, на яким буде видїти на червоній перепасї чорними буквами фірма фабриканта і рїд виробу. В дрібній продажи маргарина буде мати також червону перепаску, а кусники маргарини мусять мати форму кубїчну.

— **Спекулятна палїйка.** Дня 19. сїчня с. р. о 1½ год. в ночи вибух в Більчу-Волиця, на приєїлїку Пятничан повіта стрийського — як звідтам доносять — огонь в домі Розї Ганґ і в наслідок того згорів дїм з цілою знадобю. Пошкодована Роза Ганґ подала, що огонь наробив шкоди на 2.000 К. Ганґ обезпечила була свій дїм на 2.000 К в товаристві краківськїм, а движимости, як меблі, одїж, біле, постїль і т. п. в товаристві «Фенїкс» також на 2.000 К. Позаяк було підозрінє, що Роза Ганґ обезпечила ся нарочно так високо, щоби одержати від товариств аскураційних відшкодованє і сама допустила ся підпалєня, то жандармерія єї арештувала і відставила до суду в Стрию.

— **Американське упїмненє до заплати пренумерати.** Чоловік може бородавку на карку уживати за гузик до ковїра, може учепити ся поїзду і так їхати, аж доки кондуктор его не наженє, може застановити на ніч свій годинник, щоби не зуживав ся, може писати і без точки,

щоби заощадити чорнила, може також посїяти збіжє на гробї своєї мами, щоби і з сего мати хосен — але часопись два-три місяці побирати, а як прийде до заплати, відослати із замїткою: «Не приймаю... се безцїливість».

— **На фонд академічної молодіжї** зложили в нашїй Редакції: Впр. о. Іван Любович з Острова к. Т. 4 К, Вп. Михайло Самборский з Виткова старого 2 К (від себе 1 К, а п. Теодора Павлука з Виткова нового 1 К). Разом від 13. сїчня 1902. р. 30 К.

— **Переписка Редакції і Адміністрації.** *Хв. Видїл „Чит. нар.“ в Івач. гор.* Годимо ся: як попередного року. — Висилаємо правильно.

— **Дрібні вісти.** Дня 28. сїчня посвячено в Золочевї дїм для невилчїмих імени цїсаря Францїска Йосифа I, побудований коштом повітової ради. — Черновецький університет числить в сїм році 561 слухачів і 2 госпітантки.

— **Вісти з львівської архієпархїї.** Правительство асїгувало дотацію для прив. сотрудников на дальшїй один рік в Грабівцях і Незнанові. — В пропозицію на Підїєгряни притягї оо.: Андр. Одїжницький і Влдім. Глїбовицький. — Презенти одержали оо.: Ник. Піджарко з Гаїв на Дїдилів, Йос. Бандира із Слободи на Голдовчї і Ник. Пасецкий з Грибович на Чижиків. — Президія намїсництва згодила ся на канонїчну інституцію оо.: Евст. Ніжанковського на Голубув і Теод. Пайкуша на Зарубинцї, а консисторія визвала їх до інституції на марець с. р. — Сотрудництво в Володомірцях одержав о. Ром. Березовский сотрудник з Дубравки, а о. Ром. Зарпський сотрудник із Золотник одержав завідателство в Кривім. — Новопоставленї пресвитери одержали посади: Влдім. Барановский систем. сотрудництво в Золотниках, Ант. Онуферко прив. сотрудництво в Бірках малих, Дїон. Майковський завідателство в Лісниках, Ник. Гошовский прив. сотрудництво в Незнанові, Волдім. Тисовский систем. сотрудництво в Настасові, Ів. Пачовский систем. сотрудництво в Товстїм. — Титул совїтників митроп. консисторїї оо.: Ігн. Галька з Дубковець, Іляр. Гарасимович з Кривого, Ник. Лужницький із Сороцька, Мих. Чачковський з Товстого і Корн. Монцїбович з Калагарівки. — Архїєрейські похвальні грамоти з правом уживаня крилошанських відзнак одержали оо.: Мих. Яцковський настоятель духовної семінарії і референт митроп. консисторїї, Вол. Коновалець з Малехова, Корн. Малишевский з Грималова, Йос. Ганкевич з Красного, Тома Мелешкевич з Вікна, Теоф. Кунїцький з Орїховець, Ювен. Луцик з Пізнанки гнілої, Фил. Курбас із Старого-Скалата і Як. Шидловский із Старомїщини. — Архїєрейські похвальні грамоти одержали оо.: Ів. Билиньский в Ілавчї, Ів. Рейтаровский в Остапу, Корн. Мандичевский в Турівцї, Ант. Копертинський в Денисові, Ів. Зазуляк в Рожисках, Ем. Мальчинський в Луцї малій, Корн. Слюзар в Буцїках, Волдім. Винярский в Іванівцї, Григ. Дяків в Жеребках, Дим. Ксьонжек в Колошницях, Йос. Филипович в Старомїщинї, Волом. Кунїцький в Камїнках, Ів. Клїш сотрудник в Ілавчї і Стеф. Мохнацкий б. сотрудник в Бірках малих.

Телеграми.

Відень, 6. лютого. Архїєп. Франц Фердинанд з дружиною виїхав вчора о год. 11 вечером до Петербурга. Прибуде там завтра в полудне і забавити до ві вторника, дня 11. с. м. В тїм дни великий двірський баль закїнчить ряд торжеств, приготованих на гостину австрїйського наслідника престолоа. В середу рано, дня 12. с. м. архїєп. відїде з поворотом до Відня.

Відень, 6. лютого. Словїньскї послїи видали вчора ось який комунїкат: Словїньскї послїи надїяли ся, що правительство остане вірним своїм засадам, після яких виключене є майоризованє в національних квестях, а такі квестї можуть стати полагодженими лише в порозумїню ся обох дотичних народностей. Заява міністра просьвіти в бюджетовїй комісії, що він уважає резолюцію Стїрка як концесію для Словїньцїв, Словїньцї осуджують як найенергїчїйше. Се може спровадити значне погіршенє ситуації.

Відень, 6. лютого. Всєїмецкий клуб ухвалив не приїматн на будуче пп. Вольфа, Чана і Герцога.

Париз, 6. лютого. Палата послїв прийняла 388 голосами против 210 закон про скороченє дня працї в законах угля, а іменно визначила на тепер час працї на 9 годин, який за два роки має скоротити ся на 8½ годин, а знов по двох роках на 8 годин.

Льондон, 6. лютого. Кїтшенер. доносять з Преторїї під вчерашною датою: Англїйский відїл під проводом Бінґса заатакував відїл Ве-

сельса і забрав дві гармати, здобуті передтим Бурами на Англїйцях. Надто забрано послїдну гармату (!) Девета і три вози амуніції. В битві полягло 5 Бурїв, 6 є раних, 27 полонєних. Гамїльтон полонив 32 Бурїв.

— **На книжочку вкладову Товариства взаїмн: кредиту «Дністер» ч. 1800** на фонд академічної молодіжї вилїнули дня 29. сїчня 1902 дальшї жертви: Кміцикевич 5 К, панї Кміциковичева 1 К, Коренець 3 К, др. Кормош 10 К, панї Кривавичева 1 К, п-на Левїцка 1 К, Левкевич 3 К, Лонецкий 2 К, п-на Лобозівна 1 К, др. Лужецький 2 К, о. Максимович 1 К, П. Максимович 1 К, Малиновский 3 К, Мандичевский 1 К, Мануляк 2 К, І. Матковский 5 К, о. Менцїнский 5 К, о. Мриц 5 К, Негребецкий 5 К, Пацановский 30 с., о. Подолїньский 5 К, п-на Прїма 2 К, о. Савчїн 2 К, Скруток 3 К, Собчук 2 К, о. Стрийский 10 К, Томашівский 3 К, Федїв 2 К, Целїньский 5 К, п-на Е. Цїпановска 1 К, Чеховский 5 К, Чичкевич 6 К, др. Ширїнґер 1 К, А. Ярема 5 К); грїкат. Уряд парохїяльний в Лашинї складку 11 К (від молодцїв Лашина 5 К, з акафїсту 6 К); о. Ом. Левїцький в Іванівцї складку 33 К (збірку у себе дома 18 К, в парохїї 15 К); о. І. Хотївський Ярослав даток від д-ра Вортмана з Ярославла 12 К 60 с., Народна Торговля Броди за листи переписні з колядою 1 К 80 с., о. Е. Константїнович Сянок, складку в Рускій Бесїдї в Сяноцї по половинї для богословїя і свїтських 44 К 60 с. (від себе 10 К, о. І. Москалика з Сянока 10 К, о. М. Меклїти з Сянїчка 5 К, о. І. Сєкєржїньского 2 К, А. Вітошньского 2 К, А. Пуцїньского 2 К, А. Мохнацького 2 К, д-ра І. Круницького 3 К, О. Фалїпчак 2 К, о. З. Ільницького 1 К, персоналю Народної Торговлі в Сяноцї 1 К 40 с., В. Робака начальника Торговлі 1 К, Ф. Качоровского 1 К, М. Запоточного з Тренчї 1 К, Е. Д. 20 с.); о. І. Литїньский Чуква три купони Сербської пошкї Сер. 3.290 Нр. 29 по 1 К 80 с., разом 5 К 40 с., о. Е. Барїш через Й. Гурика коляду з Угрінова доїшного і горїшного 80 К, (рївночасно для Парани 40 К); разом того дня 721 К 34 с.

Дня 30. сїчня 1902 вилїнули дальшї жертви: о. І. Сабат Соснів дальшу складку 5 К, о. Е. Дудрович Таврїв за лютий 5 К (при тїй нагодї простує ся, що 14. сїчня подано хїбно: в Турко-ї, місто в Таврові і Лубтовского, місто Любїньского); о. П. Літїньский Мужилловичї складку 6 К (від себе 2 К, від гостїй Поляків 4 К); о. Лев Грїневич Шумляни збірку при преферансї 6 К, о. Роман Рудїцький Петлїкївцї старї складку 33 К (від себе 10 К, брацтва церковного 20 К, Дм. Пасїчника агента Двієстра 2 К, І. Цимбрїна 1 К, з донасію: «Ми не дамось, нас більше тут!»; о. Н. Грїгорович в Язлівцї складку 102 К (від себе за сїчень 2 К, від громади Язлівець 53 К, громади Бровари 20 К, громади Передмістє 18 К); о. В. Павук Саджава коляду 40 К, (від громади Саджави 23 К 72 с., громади Глєбївки 16 К 28 с.); М. Скворон і Л. Кушнїр у Львові сотїкову складку від учеників І класи а і б на рускій гімназїї 2 К 60 с., А. Алїськевич Львів місячний даток за сїчень і лютий 6 К; разом того дня 205 К 60 с.

Дня 31. сїчня 1902 вилїнули дальшї жертви: о. Т. Бобїкевич через о. А. Темнїцького 2 К, Редакція «Свободи» датки 25 К 28 с. (від Читальнї Просьвіти в Липци доїшній 2 К, М. Терлецького з Яцїкїви з коляди 5 К 12 с., Читальнї «Просьвіти» з Передмістє ад Язловець коляду від членів 7 К, громади Саноїв 10 К 96 с., Ів. Петрика з Митїнцї 20 с.); Редакція «Комаря» за А. Андрийшїва з Яворника 2 К, персонал «Двієстра» складку 41 К 30 с. (від С. Британа за лютий 20 К, Грозика Г. 4 К, Кузьмича О. 1 К, К. Волянського 3 К 60 с., панї П. Волянської 1 К 40 с., П. Максимовича 2 К, І. Малая 1 К, Л. Панькова 1 К, М. Нєсторочїва 2 К, А. Кїяка 1 К, Кл. Жмура 1 К, Я. Павлука 30 с., Ілї Дячка 1 К, Ст. Лотоцького 1 К, Д. Кучики за лютий 1 К); З. Сушко за картки 1 К 70 с., панї М. Прїмївна директорка «руского інституту» для дївчат в Перемїшли, жертви (коляди) зїбрали ученицями 600 К (жертви в тїй сумї зїбрали: Т. і О. Гумецкї 32 К, О. Войковска 21 К, Ірина і М. Дудїкевич 18 К, М. і К. Сїнкевичівнї 16 К, Любов, Стефанїя і Емілія Олеснїцкї 15 К, О. Улянїцка 13 К 50 с., О. Капустинська 13 К, О. Бандрївска 11 К 60 с., Любов Карчмарчиківна 10 К 72 с., Е. Ліцїньска 11 К, Л. Макухївна 10 К, З. Кїшакевич 10 К, А. і З. Сєнетівнї 10 К, З. Кручкова 10 К, М. Мелешкевичівна 10 К, С. Сапруїївна 10 К, С. Ясєнїцка 10 К, Г. Кушнїрївна 9 К, Л. Сїчївська 8 К, Е. Долошїцка 8 К, О. і Н. Пасїчїньскї 8 К, А. Моравска 8 К, З. і С. Лебєдовичівнї 8 К 40 с., П. Скорїкївна 7 К, Олена і Оля Рудїцкї 6 К 40 с., Т. Левїцка 6 К 40 с., А. Білецька 6 К 80 с., О. Ксьонжїкївнї 5 К 60 с., О. і Е. Сїменовичівнї 5 К, Ірина Смусякївна 4 К 30 с., О. Камїньска 4 К, М. Онуцка 4 К, А. Герасимовичівна 4 К, І. і О. Левїцкї 4 К, Юлія Праслопска 4 К, С. Дашкевичівна 4 К, Е. Маронівчївна 4 К, Е. Копїєцька 4 К, В. Калужняцка 4 К 40 с., А. і С. Рїбакївнї 3 К 10 с., К.

